

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 24/2012-43

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. januára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. P. V., L.; G. V., L.; M. C., L.; P. M., L.; J. Z. L.; A. V., L.; P. V., L.; MUDr. I. D., L.; D. V., L.; V. V., L.; M. K., L.; J. K., L.; P. K., L.; P. K., L.; P. K., L.; E. D., L.; Z. F., L.; J. F., L.; Š. K., L.; I. S., L.; S. P., L.; M. S., L.; E. L., L.; K. L., L.; K. K., L.; H. P., L.; M. V., L.; D. Š., L.; J. Š., L.; R. B., L.; M. P., L.; M. P., L.; J. D., L.; I. D., L.; M. D., L.; J. O., L.; M. O., L.; J. P., L.; J. P., L.; M. F., L.; J. F., L.; L. F., L.; J. F., L.; M. V. L.; B. V. L.; N. D., L.; N. D., L.; S. D., L.; F. D., L.; R. T., L.; A. T., L.; M. M., L.; M. R., L.; S. R., L.; A. K., L.; O. M., L.; M. G., L.; A. B., L.; A. S., L.; S. A., L.; S. S., L.; V. V., L.; K. V., L.; H. R., L.; J. R., L.; J. R., L.; L. R., L.; Z. V., L.; E. H., L.; K. H., L.; S. H., L.; O. P., L.; R. P., L.; J. K., L.; Ž. D., L.; M. D., L.; M. S., L.; A. B., L.; M. D., L.; J. F., L.; H. Š., L.; Z. Š., L.; M. Š., L.; A. F., L.; Mgr. K. F., L.; A. F., L.; J. D., L.; Ing. arch. N. D., L.; Ľ. L., L.; P. L., L.; M. J., L.; M. O., L.; E. L., L.; Ľ. C., L.; A. Š., L.; M. Š., L.; V. Č., L.; Ľ. Č., L.; D. Š., L.; J. G., L.; A. G., L.; J. G., L.; M. G., L.; M. G., L.; O. Č., L.; Š. Š., L.; A. Ž., L.; A. G., L.; A. Č., L.; Bc. I. K., L.; Bc. K. K., L.; Bc. Ľ. K., L.; V. J., R. L.; Z. K., L.; M. F., L.; J. Ď., L.; B. Ď., L.; E. D., L.; M. D., L.; PaedDr. J. F., L.; M. F., L.; L. G., L.; Ing. J. C., L.; Ing. E. C., L.; M. K., L.; K. Š., L.; L. B., L.; J. A., L.; M. K., L.; R. N., L.; R. T., L.; V. G., L.; A. H., L.; M. S., L.; M. M., L.; B. Š., L.; M. B., L.; J. B. L.; B. B. L.; T. B. L.; R. B., L.; R. S., L.; T. S., L.; J. L., L.; E. L., L.; R. D., L.; M. C., L.; J. C., L.; D. Z.,

L.; V. S., L.; A. Z., L.; M. D., L.; J. D., L.; J. D., L.; M. D., L.; M. T., L.; J. Š., L.; K. D., L.; L. H., L.; M. H., L.; J. D., L.; V. D., L.; A. K., L.; A. S., L.; A. P., L.; F. P., L.; A. Š., L.; A. N., L.; J. N., L.; E. Ž., L.; A. G., L.; P. K., L.; J. K., L.; A. B., L.; D. G., L.; V. P., L.; T. C., L.; S. Č., L.; Z. V., L.; P. K., L.; A. K., L.; J. H., L.; A. H., L.; Š. G., L.; S. A., L.; D. A., L.; B. D., L.; J. U., L.; J. U., L.; I. B., L.; R. B., L.; V. D., L.; E. D., L.; E. M., L.; E. Z., L.; E. Z., L.; R. R., L.; M. K., L.; J. K., L.; E. K., L.; I. F., L.; P. B., L.; O. V., L.; M. Č., L.; S. Č., L.; K. R., L.; O. R., L.; M. D., L.; M. D. L.; J. D., L.; F. J., L.; A. J., L.; J. D., L.; A. D., L.; O. R., L.; Ž. R., L.; M. Š., L.; PhDr. Ľ. V., L.; L. B., L.; M. B., L.; E. P., L.; V. P., L.; A. S., L.; M. S., L.; H. P., L.; M. Š., L.; J. Š., L.; M. B., L.; I. B., L.; M. B., L.; F. B., L.; J. B., L.; J. B., L.; L. B., L.; V. A., L., a J. P., L., všetkých zastúpených advokátom JUDr. Š. K., K., vo veci namietaného porušenia ich základného práva zúčastňovať sa na správe vecí verejných priamo alebo slobodnou voľbou svojich zástupcov podľa čl. 30 ods. 1 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky a čl. 21 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd rozhodnutím primátora mesta L. z 19. októbra 20 ktorým poveril Ing. J. B., L., ako zástupcu primátora mesta L. zastupovaním primátora mesta L. v plnom rozsahu práv a povinností s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o neplatnosti volieb primátora mesta L. z 25. júna 2011 do zloženia sľubu novozvoleným primátorom mesta L. a uznesením z 15. zasadnutia Mestského zastupiteľstva v L. č. 15/B/35 z 27. októbra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. P. V., G. V., M. C., P. M., J. Z., A. V., P. V., MUDr. I. D., D. V., V. V., M. K., J. K., P. K., P. K., P. K., E. D., Z. F., J. F., Š. K., I. S., S. P., M. S., E. L., K. L., K. K., H. P., M. V. D. Š., J. Š., R. B., M. P., M. P., J. D., I. D., M. D., J. O., M. O., J. P., J. P., M. F., J. F., L. F., J. F., M. V. B. V. N. D., N. D., S. D., F. D., R. T., A. T., M. M., M. R., S. R., A. K., O. M., M. G., A. B., A. S., S. A., S. S., V. V., K. V., H. R., J. R., J. R., L. R., Z. V., E. H., K. H., S. H., O. P., R. P., J. K., Ž. D., M. D., M. S., A. B., M. D., J. F., H. Š., Z. Š., M. Š., A. F., Mgr. K. F., A. F., J. D., Ing. arch. N. D., Ľ. L., P. L., M. J., M. O., E. L., Ľ. C., A. Š., M. Š., V. Č., Ľ. Č., D. Š., J. G., A. G., J. G., M. G., M. G., O. Č., Š. Š., A. Ž., A. G., A. Č., Bc. I. K., Bc. K. K., Bc. Ľ. K., V. J., Z. K., M. F., J. Ď., B. Ď., E. D.,

M. D., PaedDr. J. F., M. F., L. G., Ing. J. C., Ing. E. C., M. K., K. Š., L. B., J. A., M. K., R. N., R. T., V. G., A. H., M. S., M. M., B. Š., M. B., J. B., B. B., T. B., R. B., R. S., T. S., J. L., E. L., R. D., M. C., J. C., D. Z., V. S., A. Z., M. D., J. D., J. D., M. D., M. T., J. Š., K. D., L. H., M. H., J. D., V. D., A. K., A. S., A. P., F. P., A. Š., A. N., J. N., E. Ž., A. G., P. K., J. K., A. B., D. G., V. P., T. C., S. Č., Z. V., P. K., A. K., J. H., A. H., Š. G., S. A., D. A., B. D., J. U., J. U., I. B., R. B., V. D., E. D., E. M., E. Z., E. Z., R. R., M. K., J. K., E. K., I. F., P. B., O. V., M. Č., S. Č., K. R., O. R., M. D., M. D., J. D., F. J., A. J., J. D., A. D., O. R., Ž. R., M. Š., PhDr. Ľ. V., L. B., M. B., E. P., V. P., A. S., M. S., H. P., M. Š., J. Š., M. B., I. B., M. B., F. B., J. B., J. B., L. B., V. A. a J. P. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. decembra 2011 doručená sťažnosť Ing. P. V., G. V., M. C., P. M., J. Z., A. V., P. V., MUDr. I. D., D. V., V. V., M. K., J. K., P. K., P. K., P. K., E. D., Z. F., J. F., Š. K., I. S., S. P., M. S., E. L., K. L., K. K., H. P., M. V., D. Š., J. Š., R. B., M. P., M. P., J. D., I. D., M. D., J. O., M. O., J. P., J. P., M. F., J. F., L. F., J. F., M. V., B. V., N. D., N. D., S. D., F. D., R. T., A. T., M. M., M. R., S. R., A. K., O. M., M. G., A. B., A. S., S. A., S. S., V. V., K. V., H. R., J. R., J. R., L. R., Z. V., E. H., K. H., S. H., O. P., R. P., J. K., Ž. D., M. D., M. S., A. B., M. D., J. F., H. Š., Z. Š., M. Š., A. F., Mgr. K. F., A. F., J. D., Ing. arch. N. D., Ľ. L., P. L., M. J., M. O., E. L., Ľ. C., A. Š., M. Š., V. Č., Ľ. Č., D. Š., J. G., A. G., J. G., M. G., M. G., O. Č., Š. Š., A. Ž., A. G., A. Č., Bc. I. K. Bc. K. K., Bc. Ľ. K., V. J., Z. K., M. F., J. Ď., B. Ď., E. D., M. D., PaedDr. J. F., M. F., L. G., Ing. J. C., Ing. E. C., M. K., K. Š., L. B., J. A., M. K., R. N., R. T., V. G., A. H., M. S., M. M., B. Š., M. B., J. B., B. B., T. B., R. B., R. S., T. S., J. L., E. L., R. D., M. C., J. C., D. Z., V. S., A. Z., M. D., J. D., J. D., M. D., M. T., J. Š., K. D., L. H., M. H., J. D., V. D., A. K., A. S., A. P., F. P., A. Š., A. N., J. N., E. Ž., A. G., P. K., J. K., A. B., D. G., V. P., T. C., S. Č., Z. V., P. K., A. K., J. H., A. H., Š. G., S. A., D. A., B. D., J. U., J. U., I. B., R. B., V. D., E. D., E. M., E. Z.,

E. Z., R. R., M. K., J. K., E. K., I. F., P. B., O. V., M. Č., S. Č., K. R., O. R., M. D., M. D., J. D., F. J., A. J., J. D., A. D., O. R., Ž. R., M. Š., PhDr. Ľ. V., L. B., M. B., E. P., V. P., A. S., M. S., H. P., M. Š., J. Š., M. B., I. B., M. B., F. B., J. B., J. B., L. B., V. A. a J. P. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva zúčastňovať sa na správe vecí verejných priamo alebo slobodnou voľbou svojich zástupcov podľa čl. 30 ods. 1 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 21 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) rozhodnutím primátora mesta L. z 19. októbra 2011 (sťažovatelia používajú slovné spojenie „poverenie primátora“, pričom z hľadiska obsahu ide nepochybne o rozhodnutie primátora mesta L., pozn.), ktorým poveril Ing. J. B., L., ako zástupcu primátora mesta L. zastupovaním primátora mesta L. v plnom rozsahu práv a povinností s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu o neplatnosti volieb primátora mesta L. z 25. júna 2011 do zloženia sľubu novozvoleným primátorom mesta L. (ďalej aj „namietané poverenie“) a uznesením z 15. zasadnutia Mestského zastupiteľstva v L. (ďalej len „mestské zastupiteľstvo“) č. 15/B/35 z 27. októbra 2011 (ďalej aj „namietané uznesenie“) z dôvodov uvedených v sťažnosti.

Sťažovatelia poukazujú na to, že v deň rozhodnutia ústavného súdu o vyhlásení neplatnosti volieb primátora mesta L. konaných 25. júna 2011 (nález č. k. PL. ÚS 104/2011-78 z 19. októbra 2011) „*poveril PaedDr. M. M. Ing. J. B. funkciou zástupcu primátora mesta L.*“, a taktiež upriamujú pozornosť na namietané uznesenie, ktorým mestské zastupiteľstvo schválilo predmetné poverenie pre zástupcu primátora.

K porušeniu v sťažnosti označeného základného práva sťažovateľov malo podľa nich dôjsť preto, „*lebo funkčné obdobie primátora Ing. M. V. nebolo ukončené, pretože platné voľby, v ktorých mohol byť zvoleným PaedDr. M. M., ako novozvolený primátor, absentujú. Z neplatných volieb nemohol vzísť platne zvolený primátor.*“.

Odvolaávajú sa na to, že „*Primátor mesta disponuje v rámci pôsobnosti a právomoci aj oprávneniami vo vzťahu k mestskému zastupiteľstvu*“ (má napr. sistačné právo voči jeho uzneseniam), sťažovatelia argumentujú tým, že „*Štatutár, ktorý svoju legitimitu odvodzuje od mestského zastupiteľstva, marí ústavodarcom naprojektovanú konštrukciu vzťahov medzi*

mestským, zastupiteľstvom a primátorom“. V nadväznosti na to sťažovatelia tvrdia, že je im upierané ich „právo na primátora, ktorý titulom svojej priamo odvodenej legitimity od voličov mesta L. disponuje možnosťou pôsobiť ako rovnocenný orgán“ vo vzťahu k mestskému zastupiteľstvu, „a nie ako orgán s odvodenou suverenitou“.

K porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 30 ods. 1 ústavy a čl. 21 ods. 1 listiny dochádza v okolnostiach danej veci podľa nich aj v dôsledku absencie legitimity a porušenia ústavného princípu suverenity ľudu, princípu legitimity a princípu legality a v neposlednom rade aj porušenia princípu právnej istoty a princípu legitímnych očakávaní.

Sťažovatelia zastávajú názor, že ochrany základného práva, k porušeniu ktorého v danom prípade podľa nich dochádza, sa nemôžu dovolať na všeobecnom súde. So zreteľom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy sťažovatelia tvrdia, že *„My ako obyvatelia základnej jednotky územnej samosprávy nemáme možnosť napadnúť uznesenie mestského zastupiteľstva na všeobecnom súde.“*

Sťažovatelia okrem vyslovenia porušenia svojho v petite sťažnosti označeného základného práva namietaným poverením a namietaným uznesením navrhli aj zrušenie predmetného poverenia a uznesenia, ako aj priznanie úhrady trov konania pred ústavným súdom.

Napokon sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pozastavil výkon namietaného poverenia a namietaného uznesenia, a zároveň aby uložil Ing. J. B., L., zdržať sa vykonávania oprávnenia priznaného mu namietaným poverením v spojení s namietaným uznesením do rozhodnutia vo veci samej.

Ústavný súd pred predbežným prerokovaním sťažnosti požiadal o vyjadrenie Mesto L. a mestské zastupiteľstvo, ako sťažovateľmi označených porušovateľov ich základného

práva podľa čl. 30 ods. 1 ústavy a čl. 21 ods. 1 listiny. Vyjadrenie Mesta L. bolo ústavnému súdu doručené 4. januára 2012 a predložilo v ňom argumentáciu, ktorou odôvodňovalo, prečo z jeho pohľadu nemohlo dôjsť namietaným poverením ani namietaným uznesením k porušeniu sťažovateľmi označeného základného práva. Prílohou predmetného vyjadrenia bola fotokópia uznesenia Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 10 C/95/2011-39 z 12. decembra 2012 ktorým v právnej veci navrhovateľa Ing. J. B., L., proti odporcovi Ing. M. V., L., o neplatnosť právnych úkonov a o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia rozhodol tak, že uložil odporcovi zdržať sa akýchkoľvek právnych úkonov, v ktorých by vystupoval ako primátor mesta L., a podpisovania akýchkoľvek písomností Mesta L. s dodatkom „primátor mesta L.“ uvedeným pri jeho mene do rozhodnutia vo veci samej.

V nadväznosti na to Mesto L. navrhlo, aby bol návrh na vydanie dočasného opatrenia zamietnutý a sťažnosť sťažovateľov odmietnutá podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre nevyčerpanie právnych prostriedkov, ktoré im zákon na ochranu ich základných práv a slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých sú sťažovatelia oprávnení, alternatívne, aby bola sťažnosť odmietnutá ako „*nedôvodná*“.

V reakcii na vyjadrenie Mesta L. sťažovatelia prostredníctvom svojho právneho zástupcu v stanovisku z 9. januára 2012 poukázali predovšetkým na to, že *«vo Vyjadrení je pozmenený text § 13 ods. 4 zákona o obecnom zriadení, z ktorého je časť vypustená, a tiež aj to, že vo Vyjadrení sa priamo uvádza, že mestské zastupiteľstvo prijalo uznesenie „nad rámce zákona“, čo je odôvodnené právnou istotou»*.

Sťažovatelia na podanej sťažnosti v celom rozsahu zotrvali.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenskej, republika ratifikovala a bola vyhlásená, spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou primárne povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Z uvedeného dôvodu je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, keď nie je daná právomoc všeobecných súdov (napr. II. ÚS 13/01, II. ÚS 475/2010).

Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovatelia môžu domôcť využitím im dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

Podľa čl. 142 ods. 1 druhej vety ústavy súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa § 7 ods. 2 prvej vety Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) v občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci...

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 2 OSP v správnom súdnictve preskúmajú súdy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy a tiež orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len „rozhodnutie správneho orgánu“).

Podľa § 244 ods. 3 prvej vety OSP sa rozhodnutiami správnych orgánov rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Zmyslom základného práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúca povinnosť súdu o veci konať. Ak fyzická osoba alebo právnická osoba uplatní svoje právo v súlade so zákonom ustanovenými podmienkami,

orgány súdnej moci majú povinnosť umožniť každému, aby sa uplatnením práva zaručeného čl. 46 ústavy stal účastníkom súdneho konania (II. ÚS 14/01).

K tomu treba dodať, že z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov. Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti musí zohľadňovať platnú právnu úpravu v oblasti rozdelenia právomocí, a teda zohľadňovať aj založenie právomoci všeobecných súdov ako správnych súdov vo veciach žalôb o preskúmanie rozhodnutí vydaných orgánmi verejnej moci.

Primátor mesta L., ako aj mestské zastupiteľstvo, ako orgány samosprávy mesta L., proti ktorým sťažnosť sťažovateľov smeruje, sú orgánmi mestskej samosprávy, t. j. orgánmi verejnej správy. Namietané poverenie a namietané uznesenie sú nepochybne rozhodnutiami orgánov územnej samosprávy, t. j. orgánov verejnej správy. Sťažovatelia sa svojou sťažnosťou domáhajú poskytnutia ochrany ich základnému právu garantovanému čl. 30 ods. 1 ústavy, resp. čl. 21 ods. 1 listiny, teda podstatou konania o ich sťažnosti by malo byť preskúmanie, či namietaným poverením alebo namietaným uznesením naozaj došlo k zásahu do ich označeného základného práva.

Z citovaných právnych noriem, najmä z čl. 46 ods. 2 ústavy vyplýva, že vo veci sťažovateľov je daná právomoc všeobecného súdu v správnom súdnictve rozhodovať o namietanom poverení, resp. namietanom uznesení, najmä so zreteľom na to, že podľa ich tvrdení bolo nimi porušené ich v sťažnosti označené základné právo. Túto právomoc správneho súdnictva nemožno nahradiť konaním pred ústavným súdom. Ústavný súd sa preto nestotožňuje s názorom sťažovateľov, že sa nemôžu dovolať ochrany svojho základného práva na všeobecnom súde.

Ak v okolnostiach danej veci sťažovatelia tvrdia, že postupom správneho orgánu (primátora mesta a mestského zastupiteľstva) boli priamo dotknuté ich právom chránené záujmy a porušené ich základné právo, tak podľa čl. 46 ods. 2 druhej vety ústavy sa mohli

a mali obrátiť so žalobou na správny súd. Touto možnosťou sťažovatelia stále disponujú, pričom v rámci konania pred všeobecným súdom sa môžu domáhať aj vydania predbežného opatrenia.

Ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku alebo iných zákonov, ktoré vylučujú niektoré rozhodnutia orgánov verejnej správy zo súdneho preskúmania, nemôžu vylúčiť z preskúmania všeobecnými súdmi také rozhodnutia, ktoré sa týkajú základných práv a slobôd. Vyplýva to z čl. 46 ods. 2 druhej vety ústavy.

Ústavný súd už napr. vo veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS 37/95 rozhodol, že „Otázku právomoci všeobecného súdu z hľadiska ústavou upraveného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 2 ústavy) treba posudzovať v zmysle čl. 152 ods. 4 ústavy, podľa ktorého výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou“, pričom vo veci vedenej pod sp. zn. PL. ÚS 18/98 tiež potvrdil, že v prípade, ak dôjde k výkladu právnych predpisov inak ako ústavne konformným spôsobom, „môže to mať dopad na niektoré zo základných práv a slobôd“.

Takýto prístup ústavného súdu je potvrdený aj jeho ďalšou judikatúrou, napr. vo veci vedenej pod sp. zn. II. ÚS 236/02 uviedol, že v súlade s čl. 144 ods. 1 ústavy sú sudcovia viazaní aj ústavou, ústavným zákonom a medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 ústavy, pričom ústava vo svojom čl. 46 ods. 2 poslednej vete jednoznačne ustanovuje, že „Z právomoci súdu... nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd“. Vo veci vedenej pod sp. zn. II. ÚS 50/01 ústavný súd vyslovil, že „Základnému právu v čl. 46 ods. 2 ústavy preto zodpovedá taký postup súdu, v rámci ktorého hodnotí nielen formálne znaky rozhodnutia predloženého mu na súdne preskúmanie, ale aj to, či sa toto rozhodnutie svojím obsahom nedotýka niektorého zo základných práv alebo slobôd účastníka konania“, v dôsledku čoho „odopretie súdnej ochrany vo veciach prieskumu rozhodnutí orgánov verejnej správy je dovolené v prípade, že tak ustanoví zákon. Tento postup však nie je namieste v prípade, ak ide o rozhodnutia, ktoré sa týkajú základných práv a slobôd“ (II. ÚS 50/01 a m. m. II. ÚS 236/02 a I. ÚS 3/01, III. ÚS 122/03).

Aj ústavný súd by v rámci konania o sťažnosti mohol posúdiť, či namietaným poverením alebo namietaným uznesením mohlo byť zasiahnuté do označeného základného práva sťažovateľov, avšak jeho právomoc nastupuje až v prípade, že by ich sťažnosť smerovala už proti právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu v tejto veci, ktorým by nebolo vyhovené ich návrhu. V takomto prípade by ústavný súd prípadne mohol vyhodnotiť, či zásah rozhodnutím všeobecného súdu je ústavne udržateľný.

Keďže sťažovatelia tvrdia, že namietaným poverením a namietaným uznesením došlo k porušeniu ich základného práva podľa čl. 30 ods. 1 ústavy a čl. 21 ods. 1 listiny, a keďže rozhodnutia orgánov verejnej správy týkajúce sa základných práv a slobôd nesmú byť vylúčené z právomoci všeobecných súdov, ústavný súd vychádzajúc z týchto právnych záverov a svojej stabilizovanej judikatúry vo vzťahu k čl. 46 ods. 2 ústavy, ako aj skutkového stavu opísaného sťažovateľmi uzavrel, že v ich veci nie je daná jeho právomoc (čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), a preto nemôže meritórne konať a rozhodovať o nimi uplatnených námietkach porušenia ich označeného základného práva.

Vzhľadom na to sťažnosť pre nedostatok právomoci odmietol už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Navyše, ústavný súd poukazuje aj na § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“), podľa ktorého prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 33 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor je povinný vybaviť podnet do dvoch mesiacov od jeho podania. V odôvodnených prípadoch rozhodne o predĺžení tejto lehoty bezprostredne nadriadený prokurátor (§ 53 ods. 1).

Podľa § 33 ods. 2 zákona o prokuratúre prokurátor upovedomí podávateľa podnetu v lehote ustanovenej v odseku 1 o spôsobe vybavenia podnetu. V rovnakej lehote upovedomí podávateľa podnetu o predĺžení lehoty na jeho vybavenie.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podľa § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné na posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 35 ods. 3 zákona o prokuratúre ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

Vychádzajúc z uvedených ustanovení zákona o prokuratúre ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou považuje podnet, ako aj opakovaný podnet (príp. ďalší opakovaný podnet) podľa zákona o prokuratúre za právne prostriedky, ktoré zákon sťažovateľom na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje, a to aj vo vzťahu k tomu základnému právu, ktorého porušenie sťažovateľa namietajú touto sťažnosťou (pozri napr. IV. ÚS 330/01. ÚS 186/05, IV. ÚS 28/2010 atď.).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Vzhľadom na to, že sťažovatelia právny prostriedok (podnet), ktorý im poskytuje zákon o prokuratúre a na použitie ktorého boli oprávnení, nevyužili, prichádzalo do úvahy odmietnutie ich sťažnosti v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde aj pre jej neprípustnosť.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa aj ďalšími procesnými návrhmi sťažovateľov uplatnenými v petite ich sťažnosti a taktiež už neprichádzalo do úvahy zaoberať sa ich návrhom na vydanie dočasného opatrenia, ktorým by ústavný súd odložil výkon namietaného poverenia a namietaného uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. januára 2012